Ч. 72. (571.) Львів, субота дня 7 цвітня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В найблизших теріторіях 4 кор.

Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю державі:

На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:

В Німеччині	87 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Чи йде до мира?

І знов заявили осередні держави свою готовість до мира. Гр. Чернін в розмові з редактором урядового дневника, а канцлер Бетман-Гольвеґ в німецькім соймі означили зовсім виразно ціль осередних держав в теперішній війні, називаючи її війною задля оборони. До сих заяв прилучила ся також Болгарія і Туреччина.

Заборчих цілий осередні держави не мають. Здавити себе, знищити себе не дадуть, як доси не дали. Пощо отже надармо людську кров дальше проливати, пощо до стільки горя, доливати ще нове?

Боїть ся Росія за свої реформи, за вдержане нового ладу; боїть ся, чи осередні держави не схотять посадити знов царя на престолі. Але осередні держави заявляють, що вони далекі від того, що у внутрішні справи Росії не думають мішати ся.

Становище отже осередних держав зовсім ясне і розумне.

Гр. Чернін предкладає ще до того скликане конференції, на якій можна би було порозуміти ся і вирівнати ріжниці. Війна може вести ся, а конференція може радити. А нуж прийдуть на конференції всі до переконаня, що бють ся, самі не знають завіщо?

На отсі предлоги осередних держав не дала ще доси відповіди жадна держава коаліції.

О скільки знаєть ся положене ворожих держав, то ще найбільша може буде надія на Росію. Їй найбільше залежить на скорім мирі. Можність дальшого веденя війни зменшуєть ся в Росії з кождим днем. Донесеня про демонстрації вояків в Петрограді за війною не мають значіня.

Цікавійше нам було би знати, чи також військо в стрілецьких ровах кричить за дальшою війною. В Петрограді не штука демонструвати.

Розпорядком тимчасового правительства наказано одну третю часть всіх призначених для армії в поли засобів живности, нагромаджених на головних зелізничих стаціях відіслати для виживленя населеня в Петрограді, в Москві і в иньших великих містах. В петроградськім промисловім окрузі стоїть задля недостачі вугля 62 проц. фабрик, а в московськім окрузі 53 прц.

У відозві до сільського населеня говорить виразно дума: „Столиці починають терпіти голод. Засоби живности виставуть заледви на кілька днів. Армія наражена також на голод...“

Так виглядає російська дійсність. Чи супроти сього тимчасове правительство може думати про дальше веденє війни?

Длятого і Мілюков, що ще недавно говорив про конечність здобутя Царгорода, заявляє тепер, що цілию Росії у сій війні узискати такі умови, котрі уможливляли би використати добродійства довершеної революції.

Узглядняючи отже дійсні факти, а не безвартісні демонстрації та призначені для заграниці заяви поодиноких міністрів, можна мати надію, що Росія займе супроти предлог осередних держав критичне становище.

Революція в Росії.

Освободжене закладників.

ПЕТРОГРАД. Тимчасове правительство зарядило, щоби випустити на свободу 500 закладників, горожан ворожих держав, котрих в часі ріжних офензив російських військ взято до неволі. Правительство думає, що несправедливістю є забирати особи, котрих одиноким злочином була вірність вітчині.

Революційне правительство за дальшою війною.

АМСТЕРДАМ. Часописи доносять, що російський міністер справедливости Керенський заявив, що на його думку конституанта не може зібрати ся, доки Німеччина не буде побита, а Росія не буде мати свобідних рук до орґанізованя.

ПЕТРОГРАД. Правительство видало відозву, підписану всіми міністрами, яка взиває робітників металевих фабрик в полудневій Росії, щоби повернули до праці на давних умовах. В відозві сказано: Не забувайте, що ворог помножує без перерви свої середники. Поможіть нашим братям в стрілецьких ровах вигнати ворога і скріпити свободу Росії.

Видалене членів династії з головної кватири.

БЕРНО (Тко.). Візвано всіх членів династії, щоби видалили ся з головної кватири і удали ся до Петрограду.

Заняте царських домен.

ЛЬОНДОН (Тко.). До „Daily Telegraph“ доносять з Петрограду: Тимчасове правительство видало декрет, який заряджує переняте державою домен, що були доси власністю царської родини.

МИХАЙЛО ЯЦКІВ.

Українські народні байки.

(Звіринний епос). Том I—II. Зібрав Володимир Гнатюк. Львів, 1916. Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка. Стор. LVI + 559. Формат великої 8-ки. Ціна 8 кор.

(Низка популярних заміток).

Перед роком вийшли два томи колядок і щедрівок, їх зібрав звісний етноґраф, член-дописуватель петроградської і пражської Академії наук, Володимир Гнатюк, недавно появив ся його великий збірник Українських народніх байок. Сі три збірники, се найбогатші і найцінніші книги, які вийшли в часі війни.

Книга байок, зібрана на просторій українській етноґрафічній теріторії, представляє собою що до обему і матеріялу найбільший збірник не лиш в славянській, але й в европейській літературі. Вийшла вона як 37 і 38 том Етноґрафічного Збірника, який від 1895 р., то є від 22 літ видає Наукове Тов. ім. Шевченка.

Львиний пай труду припав тут на д. В. Гнатюка. На 38 томів опрацював він 21 в цілости, крім того в II-ім томі з початку подав лірницькі пісні, молитви і звістки про лірників Бучацького повіту, далі зібрав том гаївок, подав 19 менших і більших праць з области етноґрафії (між ними три в німецькій мові), не згадуючи про праці на инших мовах та співробітництво при инших виданях.

Побіч 120 томів „Записок“, 10 томів „Збірника фільольоґічної секції“, 15 томів „Матеріялів до української етнольоґії — становить тих 38 великих томів Етноґрафічного Збірника величаву скарбницю житя і духа України.

Таких 6 богатих томів етноґрафічних матеріялів з Угорської Руси, два томи колядок і щедрівок, книга гаївок, книга народних оповідань про опришків, три томи галицько-руських народних пісень з мельодіями (зібрав О. Роздольський, др. І. Колесса, зредаґував Стан. Людкевич), 6 томів галицько-руських народних приповідок І. Франка, том анекдотів, два томи гал.-руських народних леґенд В. Гнатюка, три томи коломийок і три томи „Знадобів до української демонольоґії В. Гнатюка, врешті його величавий том „Байок“, се невичерпана керниця народної творчости, цінна не лиш для ученого, письменника і мистця, але з малими виїмками, для кождої української людини всякого віку, пола і стану.

Виберіть всі найкрасші книжки і положіть між ними котрий небудь том Етноґрафічного Збірника, то жовнір, селянин, учений, чи артист, урядник, чи промисловець, найскорше візьме сю книгу.

В сю важку пору такі книжки бажані і потрібні не лиш на столі інтеліґента, але й в сільській хаті, бараках і окопах. Хто не знає воєнної, убійчої скуки? Та чим вона проти пекольної нудьги жовніра?

Наші угорські Руснаки гинуть з нудьги в окопах, а ніхто не подумає, що тут по маґазинах у Львові пропадає в порохах аж 6 томів їх леґенд, переказів, новель, казок, байок, оповідань про історичні особи, анекдотів, пісень — душа і світ Угорської України, які обновили би на дусі і підбадьорили тисячі наших бідних братів.

Яка цінна лектура для наших жовнірів-Гуцулів була би прим. XXVI-та книга оповідань про ватажків, які прегарні спомини дали би книги колядок і щедрівок з лепським вступом березі Петра Шекерика-Доникового!

Наші жовніри в армії звичайно під чужою старшиною, але я навіть по бібліотеках У. С. Стрільців, де вони самі орудують, не стрічав книжок Етноґрафічного Збірника.

Комітети розбивають ся над святочними дарунками, а нікому не впаде на думку, як би розбити убійчу нераз нудьгу жовніра. Тимчасом той наш жовнір в вільних хвилях позіхає і туманіє над скучним, чужим смітєм.

Росуміє ся, що ті книги належало би висилати оправлені, бо се річи цікаві і не довго удержали би ся цілі в твердих жовнярських руках і трудах.

Кождий повіт галицької, кождий комітат угорської, кожда ґубернія російської України віднайде себе в тих книгах з рідним говором, піснями, оповіданями, віруваннями, обрядами, звичаями, придибашками — зі своєю душею.

Мало хто знає про сі Збірники. Найчільнійший робітник на ниві нашої етноґрафії, хорий від кількох літ, а великий і богатий труд його молодости припадає пилом по книгарських маґазинах...

Книга українських народніх байок Володимира Гнатюка, як кождий з його попередних Збірників визначає ся річевим згуртованєм матеріялу, простим, переглядним укладом, пильною точністю паралель і науковою дисціплїною в переднім слові, в гарній, вступній студії п. н. „Деякі уваги над байкою“ і в німецькім зіставленю при кінци книги.

Як в попередних його томах так і в сім видна незвичайна, муравлина пильність і вік велика, погідна любов до предмету.

Складайте жертви на великодні дарунки для У. С. С. і Українців жовнірів ц. і к. Армії на число книжочки 9.880 — Дністер, Львів, ул. Руська 20. 4—6

Знесене релігійних і національних обмежень.

ЛЬОНДОН (Ткб.). Тимчасове правительство постановило знести всякі релігійні і національні обмеженя.

Вертають з Сибіру.

АМСТЕРДАМ (Ткб.). Соціяльно-демократичні посли другої думи, що перебули 10 літ на Сибірі, прибули вчера до Петрограду. Делегати робітників приняли їх в торжественний спосіб.

Полекші для горожан осередних держав.

Із Штокгольму доносять, що російське міністерство внутрішних справ видало розпорядок, який здержує всяке почате проти німецьких, австро-угорських і болгарських горожан поступоване в справі вивласненя. Рівночасно заряджено, щоби підданим ворожих держав не роблено ніяких трудностий в їх зарібковій акції. Всі драконські зарядженя, вимірені проти підданих ворожих держав, мають бути знесені, а сповнені над ними надужитя будуть строго карані.

Перевезене царської родини до Скандинавії.

КОПЕНГАГА. Перевезене царської родини до Скандинавії наступить з захованем всяких середників осторожности що до особистого безпеченства царського дому. Анґлійські офіцири в Царськім Селі дістали наказ старати ся о особисте безпеченство царської родини. Три північні держави до урядового признаня тимчасового правительства, котре тимчасом вже наступило — провязали услівє ґлейту для царської родини аж до шведської границі.

Цариця в переписці з німецьким правительством?

КОПЕНГАҐА. Російські дневники займають ся процесом цариці за зраду стану. Обжаловують її о те, що на шкоду Росії за посередництвом своїх чеських свояків переписувась з німецьким правительством.

Війна.

Швайцарія і Німеччина.

БЕРНО. В Берні шв. ведуть ся тепер переговори в справі відновленя німецько-швайцарського господарчого союза. Потривають вони кілька тижнів. З боку Німеччини ведуть ті переговори члени торговельного відділу німецького посольства. Вислід буде оголошений щойно по укінченю.

Війна з Америкою.

ВАШІНҐТОН. Бюро Райтера доносить: Сенат приймив 82 голосами проти 6 резолюцію, яка признає істноване воєнного стану.

Предсідатель комісії сенату до військових справ вніс закон про військове вишколене до пів міліона жовнірів. Предложене відіслано до комісії.

Підчас дискусії в сенаті над воєнною резолюцією чотири демократи заявили ся проти виповідженя війни, але додали, що у всякім разі будуть попирати правительство.

Підсекретар департаменту маринарки Русвельт подав урядово до відома, що видано зарядженя до скорого співділаня з Анґлією і Францією.

Америка висилає перевізну армію.

БЕРЛІН. Секретар союзної амер. держави Лянсінґ заявив у Вашінґтоні, що наміряє ся вислати експедиційну армію до Европи. Американська фльота буде ділати спільно з фльотою коаліції.

Вибудовано новий тип кораблів, примінених до боротьби з підводними суднами. Американське правительство готове в найширшій мірі отворити кредит для коаліції.

Побір добровольців в Америці.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) З Вашінґтону подають, що побір іде повною силою. На разі не вільно надіяти ся на Союзних Державах надто великих прислуг, бо не є вони ліпше уоружені, ніж Англія на початку війни.

Військові зарядженя, починені до сеї пори, служать виключно для оборони. Покликане добровольців спричинить одначе аґітацію, щоби вислати експедиційну армію до Европи. В сій хвили Америка окаже свою добру волю тим, що перемінить американську літакову ескадру у Франції на американське військо.

Грошеві дарунки.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) З Вашінґтону подають, що демократичні провідники в Палаті представників очікують розписаня нових податків і предложеня воєнного кредиту ще перед кінцем с. р.

Імовірно прийде Америка з помочию для Франції і Росії через обняте 500 міліонів долярів облігацій кождої з тих держав. Крім того має ся жертвувати для Франції значнійший грошевий дарунок.

Убійство російського аташе.

Амстердамська пресова кватира подає, що військового прибічника російської амбасади у Вашінґтоні Борґадовського найдено неживого в клюбі в Бальтиморе. Коло него лежав револьвер. Лікарські оглядини ствердили, що зайшло убійство.

Підводні судна в руху.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) Німецьке підводне судно затопило бельґійський пароплав, який віз збіже.

Свято на буковинських Карпатах.

Рожево сходило сонце та озолочувало свої їми лучами високі снігом покриті буковинськ. Карпати, а на їх верхах тисячі а тисячі молодих людий змагалось в лютім бою та зрошували своєю молодою кровю широкі полонини, прямуючі до цілі, за яку тисячі зложили свої молоді голови. Ліс, який покривав гору К., дрімав та від часу до часу здрігав, немов старий, задуманий дідуган, що пригадав собі картини свого молодого житя, де він нераз заглядав сміло смерти в очі. Так і тут. Ліс здає ся, питав: чом тут до ночи так тріскали шрапнелі та чом його тишину роздирали голоси побідників і побіджених, — які в судорогах зарившись в глубокий сніг, кінчили своє молоде житє.

„Замилуване до народньої поезії виніс я з дому“ — пише автор у вступнім слові.— „Мій дідо по матери знав величезну масу народніх оповідань і переказував мені їх радо. Його жінка Марія, а моя бабка, знала велику силу пісень. Від них обоїх переймали все те домашні, особливо мій батько й мати. Крім того двері нашої хати майже не замикали ся перед ріжними людьми, що пересиджували в нас немов у сільськім касині цілими годинами, особливож у неділі та свята або в довгі зимові вечері, та забавляли ся ріжними оповідавями, яким я залюбки прислухував ся.. Коли мене відвожено до третьої кляси народньої школи, я знав не менше, як 100 довгих оповідань, не числячи менших і вмів кождої хвилі вичислити їх, понадававши їм такі наголовки, які чув від оповідачів (Похотигорошок, Три брати і царівна на скляній горі, Цар, що одним оком сміяв ся, а другим плакав, Царівна і розбійники, Палирожа, Коза з обдертим боком, Так світ платить і т. д.).

В тяжких, невідрадних условинах, довело ся шановному авторови працювати опісля цілі літа.

На Збірник укр. народніх байок зложили ся в переважній части записки пок. Івана Волошинського з Городенщини, який помер в осени 1914 р. в часї першої російської окупації і про якого автор подає теплу згадку у вступнім слові.

Далї йдуть записки Павла Тарасевського з закордонної України. Автор дає про него отсю гарну характеристику:

„Всї оповіданя, які він записує, мають, що так скажу, голову й ноги. Вони все викінчені й заокруглені так, що навіть старші наші етноґрафи, які любили поправляти доставлені тексти, не мали би що до них додавати, ані нічого з них викидати. Деякі з тих оповідань можуть витримати конкуренцію з найкрасшими літературними творами у тім жанрі... Чи він пішов на війну, чи ні, та чи жиє ще, мені не відомо. Належить бажати, щоби воєнна хуртовина не захопила його з собою та щоби по війні він міг продовжати свої записи“.

Побіч П. Тарасевського йдуть записи А. Онищука, відомого також з попередних томів Етн. Збірника, далї записки самого автора, врешті инших.

Про А. Онищука пише автор: „Перед війною приготовляв він ширшу самостійну працю про наше народне будівництво, записував також віруваня й ліки, як оба попередні записувачі. З вибухом війни вирушив на фронт, де й досї повнить тяжку й відповідальну службу. В інтересї нашої етноґрафії належить бажати, щоб він повернув домів щасливо та міг продовжати свої етноґрафічні занятя. Як пильний робітник і молодий чоловік міг би він іще не одну працю сповнити таку, для якої не легко підобрати заступників“.

Про молодого, талановитого робітника на поли нашої етноґрафії, знавця гуцульського житя, Петра Шекерика-Доникового написав д. В. Гнатюк у вступі до XXVI-ого тому Етн. Збірника народних оповідань про опришків. До тої книги дав тов. П. Шекерик 104 записів.

Всїх байок в найновійшій книзї є 400. Поділені вони по зоольоґічній ладні на 8 головних громад і 69 звіринних родів, врешті в 9 ім відділї п. н. „Голоси звірів“ подано 32 ономатопеїчні відміни під трьома громадами звірят.

При великім почутю гармонії і мистецькій простоті в укладі матеріялу, віє з тої книги погідним духом, мерехтить вона красками, жемчугами і тонами українського, народнього гумору і дотепу, тут розсипана безліч пригод, скрутних хвиль і подій. В одних пробиваєть ся спокій старинної епопеї, в инших таємні, підсвідомі відрухи замерклих епох, а ще в инших йдуть на скрізь оригінальні описи невідомого українського обсерватора, повні житя, руху і схоплені з таким досвідом та інтуїцією, що не постидав би ся ними найчільнійший письменник світа.

Прочитайте такого химерного „Воробчика-молодчика“, або про удавленого когутика, що оживає від морської води. З яким вдатним гумором схоплений „Танцюристий заяць“, скілько коронкової наївности в байці „Як кіт доглядав чоловіка“. В байці „Бувалий кіт“ підглянена по мистецьки, що так скажу, душа проворности у миший, кота і птичок, а врешті переведена психольоґія бурлаки з найтоншими відтїнями, серед всяких пригод і з бажанем повороту до давних ґаздів та „правдивого“ житя. Ся байка і богато инших визначає ся зорким, артистичним степенованем нових перешкод і пригод, прегарним тематичним розвоєм і щасливою розвязкою подій.

Первнями передісторичної доби віє сюжет такої пр. байки: „Як чоловік жив із малпою“, „Вуж і дитина“, байок про гадюки і ин.

Богато тут творчих унікатів, виїмкової, питомої власности української душі, а навіть безіменних одиниць.

В IX ім розділї п. н. „Голоси звірів“ пізнаємо слухову даровитість нашого народа й його велику здібність в перетвореню звіринних голосів в мові на символи питомих вдач з шугливим підкладом.

Годі принайменше в загальній мірі вивести тут прикмети сеї богатої книги. На те треба би окремого тому.

Вчитую ся в неї і з вдячности бажаю нашому дорогому і славному ученому здоровля і сил до дальших цінних трудів.

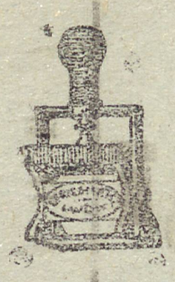

Друкарня і фабрика печаток **Л. Фрідмана** у Львові, улиця Сикстуська 4 виконує всїлякі друки і печатки гарно — скоро і дешево. 4—24

Поволи все стихало, лиш де-не-де чути було гук гармат. Люди виходили з землянок та любовались красним днем і дихали чистим воздухом, перемченим запахом живиці.

Вийшов і я, щоб роздивитись довкола, бо незабаром треба йти до п. сотника, щоби засягнути звідомлень та дістати прикази до денного занятя. Дивлюсь біжить вістець з гори, скачучи з обриву на обрив. Мигнуло в голові: либонь щось недоброго сталось, або якийсь наглий приказ. Приходить близше, пізнаю з лиця, що веселу вістку несе. Стає мов рослий, молодий дубок і передає приказ п. сотника: Пане хорунжий! Голошу послушно — п. сотник приказали, щоби всї призначені до відзначеня зібрались в долинї за горою коло резерви. — Радість огорнула мене бо ті герої — які не в однім тяжкім бою заглядали смерти в очи, котрі не одну ніч не діспали в завіяних снїгом, карпатських дебрах — на чатах — ведені доброю гадкою, що хоч через люті бої, голод і холод, хоч кровавою дорогою, то всеж дійдуть до вимріяної мети, яка немов золота царівна манила всїх до себе.

Спішу, щоб передати радістну вість моїм вірним, старим товаришам долї і недолї. Входжу до землянки. Остро зривають ся всї, щоб тим поздоровити свого товариша команданта, перед котрим з любови, не з боязни мимохіть кождий клонить ся.

Почувши приказ п. сотника, все заворушило ся. Кождий хапає свої річи, щоби чим скорше зібрати ся як стій, бо всї знають, що п. сотник острий а справедливий чоловік, — два рази не говорить і не любить непорядку. Тому кождий стараєсь, щоби на нїм мундур, хоч старий, знищений в курних землянках, виглядав можливо як найлїпше. Нїхто не хоче почути з уст свого команданта слова невдоволеня або докору.

Зібрались. Весело збігають в долину, де на дорозї чекають їх товариші з инших чет і чути, як між собою говорять, що „вже наші труди оцінили, як не наші, дали нам, то лїпше пізнали нас чужі люди та винагородили наші труди. Се великий день — відзначеня 22-ох людий. — Знак хоробрости та чести сотнї.

Гуторять люди та чути, як два спорят:

— Як би не п. четар Бужор, то все було б пішло на марно.

Другий знова боронить свого хор. Голинського:

— То, — каже, — за нами таки наш пан четар у п. сотника вставив ся.

— Менї говорив телефоніст, як раз четар вернув зі стежі і мельдував пану сотникови та подавав імена своїх старих стрільців. Пан сотник лише покивали головою та сказали рішучо:

— Моїм людям не дам кривди зробити.

Так і сталося. Нинї ми горді, нинї наш ювилейний день. Инших двох знова перечить ся, кождий вихвалює свого четаря — той хор. Каратницького, та иньший хор. Івановича.

Нараз всї оглянули ся і затихли. На склонї гори показала ся постать. — Пізнаємо! Се наш пан сотник.

Іде весело, убраний святочно, з його лиця пробиває ся радість. Радіють всї, бо на лици свого команданта рідко бачать усміх. Се чоловік, що від самого початку війни стоїть у поли, та не один раз бачив, як смерть косила неодно молоде житя і сам нераз заглядав сміло смерти в очи. Тому і не диво, що серед тяжких обставин пропадає веселість. До того, той, що приказує, мусить все бути поважний, а його слова, мов точно відважені краплї цїлющої води, мусять падати на душу підчиненого.

Нинї навпаки. Немов батько до дїтий промовляє. Кидає слова запиту до одного і другого, а люди розуміють його.

Дає приказ:

— Люди під командою хор. Голинського зійдуть на долину, де чекає їх п. майор, комендант групи. Сам іде поперед.

Як стій упорядкувались весело всї і пішли гусаком вузенькою гірською дорогою в долину.

На призначенім місци вставились в один ряд по старшинї. Остро здає звіт хор. Гол. сотникови та голосить, що все в порядку, люди уставлені як було приказано. З тим відходить на своє місце.

Пан сотник здає рапорт п. майорови, що люди до відзначеня уставлені.

Уставлені! Кождий глядить гордо просто себе, бо се день, в якім оцінили його недоспані сни в гірських замегілях, його неустрашиму відвагу та вірність і дають йому відповідну нагороду.

Пан майор звертає ся до людий з короткою промовою, а його батківське око глядить гордо на своїх улюблених хлоців. В своїй мові згадує тяжкі днї, в яких мусїли перебути не одну тяжку хвилю. Він тїшить ся, що йому припала велика честь, власними руками припинати медалї на груди хоробрих У. С. С. Коротко говорить, однак його слова падуть глибоко в душу кождого з нас. Се чуємо слово признаня з уст чоловіка чужого, заслуженого який весь час війни стоїть у поли. На його груди не бракує жадного відзначеня, його слава лунає широко.

Потім говорить п. сотник. Він здебільшого переводить слова п. майора. Палко говорить, а його мудрі очи горять огниками радости. Коротко зображує наші минулі події, дякує за труди та загріває до золотої витревалости. Він вказує, що на нас глядить наш поневолений народ, на нас глядить поневолена Україна.

— Ви той світляний стовп, що провидить народ крізь темряву забутя на арену світових народів.

По промові поприпинав сотник медалї і ще раз подякував за щиру, вірну службу і дав приказ розійтись.

Сам п. сотник відійшов з командантом ґрупи п. майором до його кватири, а стрільцї пішли помалу на гору.

Гордо ступав кождий; на кождого молодім лици можна було видїти радість, певність себе, і своєї цїли. Далеко чути було гук гармат, а ліс шумів — немов шептав:

— Спокійна будь Україно, коли маєш таких синів.

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ
на
ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ
(Адреса: J. Romanczuk, Wien, Parlament.)

НОВИНКИ.

— **Українська депутація у шефа ґенерального штабу И. Е. ґен. Арца**, зложена з голови Української Парляментарної Репрезентації п. Романчука, голови Боєвої Управи дра Трильовського і дра Костя Левицького, явила ся дня 2. цвітня с. р. в місци постою Начальної Команди. Депутація представила і обговорила основно справи: евакуації, реквізиції, укр. леґіону і ин. Шеф ґен. штабу обявив велике заінтересоване для порушених справ, обіцяв основно їх перестудіювати і що потреба зарадити. Про наш народ висказав ся дуже прихильно, тим більше, що довгі місяцї в часї теперішної війни стояв у східній Галичинї та на Волини, то мав і добру нагоду його пізнати.

— **Пятнистий тиф.** В часї від 18. до 24. марта с. р. було в Галичинї 126, а в иньших австрійських краях 46 случаїв пятнистого тифу.

— **З полону.** Пос. Гринь Тершаковець пише з Бузулука (самарської ґуб.) до пос. дра Волод. Бачинського: 9. XII. 1916 р. З нагоди Рождества Христового і Нового Року шлю вам з далекої чужини мої найщирійші желаня і поклін. Дякую щиро за поздоровлене переслане через вашего брата о. Івана з Астраханя. Як вам живе ся та що чувати у нас в галицькій Українї?

Ожидаю від вас бодай слова розради та остаю... Тершаковець.

— **Вистава робіт школи для інвалїдів Х. корпусу в Перемишлї.** Щоби запізнати загал суспільности з акцією опіки над інвалїдами, котрої цїлию єсть забезпека будучности для неспосібних до працї інвалїдів через вивчене їх ремесла, уряджує виконуючий Видїл краєвої комісії опіки над інвалїдами в Перемишлї виставу робіт школи для інвалїдів Х. корпусу.

Виставу отворить ся в четвер дня 5. цвітня о год. 10. перед пол. в салї маґістрату і потреває вона до 10. цвітня включно. Звиджувати можна між 10. год. рано а 5. п. пол. Дохід з вистави призначений для бідних інвалїдів.

— **Мінїстер Шенк остає.** „Wiener Zeitung“ оголошує отсе власноручне письмо цїсаря:

„Коханий докторе Шенк!

Не виджу ся приневолений прихилити ся до Вашої просьби о звільнене з уряду Мого мінїстра справедливости і запевнюю Вас про Моє повне довіре“.

Ляксенбурґ 4. цвітня 1917 р.

Карло, в. р.

Клям Мартініч, в. р.

— **Смерть краківського професора унїверситету.** В Кракові помер б. професор і ректор краківського унїверситету др Фридрих Цоль, батько віцепрезидента краєвої шкільної ради переживши 83 лїт. Був послом до сойму і членом краківської міської ради. Видав богато наукових праць, а серед польської суспільности займав місце між найвизначнїйшими дїячами.

— **Смерть славного бактеріольога.** В Морборґу помер проф. др Еміль Берінґ, винахідни серум проти дифтерії. Був лявреатом нагороди Нобля.

— **Нові карти!** Незадовго мають появити ся контрольні карти на молоко, яйця, дерево і уголь.

— **Населенє Парижа вимирає!** „Humanite“ доносить про застрашаючі розміри смерти в Парижи. Число случаїв смерти взросло тижнево о 1.100.

— **Осторожно з набоями!** До загального шпиталя у Львові привезено вчора 13-лїтного Станїслава Люблинця, сина рільника з польської Рясни, котрий найшов в поли набій з рушницї і спричинив його вибух. Набій зранив тяжко Люблинця в лице і очи.

— **Безмясні днї в Англії.** Контрольор проживних середників видав нове зарядженє, яке вводить оден день безмясний в тижни для готелїв, клюбів, пансіонів та публичних гостинниць. Безмясним днем в Льондонї є второк, в решті краю середа. Бульбу можна подавати тільки в безмясні днї і в пятницю.

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 7. цвітня 1917.

Нинї: 7. цвітня гр.-кат. Бл. П. Д. М., римо-кат. Вел. Субота.

Завтра: 8. цвітня гр.-кат. Недїля цвітна, римо-кат. Великдень.

○ **Заходом Укр. жіночого Комітету помочи для ранених,** відбуде ся дня 7. цвітня с. р. о год. 5-ій по пол. в салї Т-ва „Бесїда“ відчит Вп. Дра Остапа Макарушка „Вихованє хлопця а дївчини“. Опісля дискусія при солодженім чаю. Вступ 40 сот. — Голова Софія Олесницька, секр. Марія Олексинівна. 3—3 з.

○ **Для відбудови краю.** При краєвім Товаристві господарськім „Сільський Господар“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. І. пов., урядує постійно українське „Технїчне Товариство“ як технїчна Комісія для справ відбудови краю.

Задачею Технїчної Комісії є: удїлювати всяких технїчних порад і пояснень в справах відбудови краю, виготовляти всякі пляни, кошториси і оцїнки шкід воєнних, удержувати тісний контакт з Централею відбудови в Кракові, з Експозитурами, товариствами, ремісничими, підприємцями і продуцентами. 1—?

○ **Вписуйте ся в члени „Споживно-господарської Спілки“** (Укр. Молочарня) Консумційного Товариства зар. з обм. порукою у Львові. Удїл 10 корон, вписове 1 корона.

Гроші слати на адресу: „Краєвий Союз кредитовий“ вкл. книжочка 2591. або Тов. „Дністер“ вкл. книж. ч. 7106. — Управа 1—3

○ Дирекція ц. к. Академічної ґімназії й її Філії у Львові ул. Рутовського ч. 22. бажаючи продовжати воєнну хроніку ґімназіяльного звіту звістками про своїх бувших і теперішних учителів і учеників, що служать у ц. к. війську, або при У. С. С., або полягли, просить їх і родини та знакомих, щоби подали подробиці їх дотеперішної служби, перебуті кампанії відзначеня, полк і формацію, дату уродин і літ науки в ґімназії.

○ Товариство українських наукових викладів ім. П. Могили. В суботу дня 7. с. м. відбуде ся в малій салі Інституту Миколи Лисенка виклад п. дра Василя Щурата на тему „Українці в галицькім становім соймі (1817—1846 року)“. Початок точно о год. 4 по полудни.

○ Львівська гр. кат. Митр. Консисторія оголосила до ч. 1576 з 29. III. с. р. в „АЕп. Відом.“ ч. IV. Конкурс на посаду гр. кат. катехита ц. к. учит. Семинарії мужеської у Львові, який на основі уповажненя ц. к. Міністерства Віроісп. і Просв. з дня 29. грудня 1916 ч. 38805 ц. к. Рада шкільна розписала під д. 8. III. с. р. до ч. 1766/III.

Кандидати з повною кваліфікацією до научаня релігії в середних школах мають свої належито удокументовані поданя заосмотрені в табелю службових відносин, виготовлену на приписанім формуляри в німецькій мові внести за посредством своєї настоятельної власти до ц. к. краєвої Ради шкільної найпізнійше до 15. цвітня 1917.

○ Чистий дохід з вечера обрядових пісень „Львівського Бояна“ в дни 23. марта с. р. придбав квоту 246 К 16 сот., а враз з датками суму 388 К 16 сот., в тім від п. Н. 100 К. З того зложено 150 К в Канцелярії станиці У. С. С. на фонд немічників У. С. В., а 238 К 16 с. передано п. ґенералови Рімлеви на воєнну кухню для шкільної дітвори. — За Комітет вечера Вас. Барвінський, Мир. Федусевич.

○ Оселі для інвалідів У. С. С. орґанізує Товариство „Маківка“ в Новім Санчи. Уділ 10 корон, вписове 1 корона. Посередничить в вишукуваню посад для інвалідів У. С. С. і приймає добровільні жертви на закупно осель.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ

З дня 6. цвітня.

Східний фронт:

При здобутю мостового причілка над Стоходом о чім донесено передвчера взяли ми до неволі 130 офіцирів і понад 9500 жовнярів, як також здобулисьмо 15 армат, 155 скорострілів і метавок мін і богато воєнного матеріялу,

Вчера в богатьох місцях арматна борба була сильна і оживлена діяльність летунів. На фронті у східній Галичині один з наших летунів струтив неприятельський воздушний корабель.

Над Нараївкою не удав ся приготований наступ Росіян.

На італійськім і півд.-східнім фронті.

Не було зміни.

Заступник шефа Генерального штабу, польний маршалок-поручник Ф. Гефер

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку, а в оповістках 80 сот., в редакційній части 1 К. Звідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймованє зубів без болю і пльомбованє.

Штучні зуби в кавчуку, золоті і плятині.

Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

Оголошеня.

Інструктора для ученика IV. кл. народної і учениці II. кл. народної пошукує о. І. Ковальський, Ванів, п. п. Белз. 1—6

Головацькі Петро і Марія з Киданова пов. Бучач, тепер в Буянові, п. Журавно, пошукують своїх синів Еміліяна і Порфіра. 2—3 з.

Чайківська Юлія з Киданова пов. Бучач, тепер в Буянові, п. Журавно, пошукує свого чоловіка Стефана. 2—3 з.

Старша інтеліґентна женщина, сирота по священику, занялаб ся меншою господаркою домовою, та шитєм і направою біля і ґардероби, евентуально провадженєм дітий за винагородженєм після умови. Зголошеня під адресою: Евгенія Марцінків в Мізуни новім, почта Мізунь старий. 5—5

Учителька потрібна до панночки з III. виділової, якаб могла приготовити до вступного сем. іспиту. Уряд парохіяльний Бруховичі п. Янчин. 3—5

Конюшина російська

при замовленях від 100 кґ по К 680.

Цибуля сіянка

від 1 кґ по К 110, насіня прочих ярин, трав, пашних ростин і цвітів доставляє

„Краєвий Союз госп. торгов. Спілок“

з Централі у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. і зі складів в Перемишли ул. Косцюшки ч. 5. і Стрию, Ринок ч. 6. 2—6

Українські молитвенники.

I. **Хвалите Господа з Небес.**

гарного формату, звиж 750 сторін друку, є найновійшим молитвенником в чистій народній мові.

Зміст Молитвенника: Щоденні молитви ранішні і вечірні. Найважнійші пісні з вечірні і утрені. Літургія св. Йоана Золотоустого. Образець Тайни покаяня. Молитва перед і по сповіди, перед і по Причастю. Молитви на час Великого посту і на більші свята. Акафисти, тропарі і кондаки воскресні, щоденні і на більші свята. Найбільша збірка коляд і церковних пісень. Пасхальна таблиця.

Молитвенник друкований гарними черенками на білім тривкім папері коштує: 1. в переплеті з плюшу або шкіри зі золоченими берегами і футералом К. 9·—. 2. В переплеті в полотно з мармуровими берегами К. 4·00.

II. **Малий молитвенник**

народною мовою, малого догідного формату. Оправлений цілий в полотно з витисками 1 корона.

Молитвенники можна дістати за попереднім надісланєм гроший: в Канцелярії Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. До замовлень доплачує ся 45 сот. на пересилку почтову.

Налїпки

до украшеня вікон в роковини битви на

Маківцї

29. IV. — 1. V.

по 10 сотинів

висилає за посліплатою

Василь Сїдельник

Лавриків, почта Добрусин,

3—10

Налїпки

Цілий світ перейдеш як умієш по німецькі говорити.

З книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.

ПІДРУЧНИК

до науки німецької мови зладив Ю. Рудницький.

Можна легко учити ся говорити по німецьки.

Підручник сей надає ся так для початкуючих як і для тих, що вже учили ся або вже уміють де-що по німецьки або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже порозумівати ся з Німцями у найконечнійших справах.

В лекціях говорить ся про такі річи: сільське обійстє, рідня, село, місто, барви, сільська хата, мешканє в місті, на торзі (про мясо, ярини, землеплоди), господарські будинки і річи, їзду возом, їзду зелізницею, закупна в склепі, гостина, веденє господарки, (зима. весна, літо, осінь), побут у Відни, між ремісниками, при війську і т. п. Книжка обіймає 239 сторін друку. Подані взірці граматики і до кождої лекції словарець.

Один примірник коштує 3 кор. 50 сот. брош., а оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 с.

На почтову пересилку треба долучити 65 сот.

Висилає тільки за готівку: Канцелярія Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10.

НОВІ КНИЖКИ.

1) **Наша дума,** великий український співаник ціна К 2·80 (оправлений в полотно К 4·50).

2) **Наша слава,** (часть перша вел. співаника) ціна К 1·40.

3) **Наша пісня,** (часть друга вел. співаника) ціна К 1·40.

При замовленю одного з тих співаників треба додати 30 сот. на звийайне порто. а 65 сот. на доручене порто.

4) **Підручник до науки німецької мови.** Ціна брош. прим. 3 кор. 50 сот., а оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 с. На почтову рекомен. перес. долучити 55 с.

5) **Дотепи вигадки і жарти.** Ціна брош. прим. 1 кор. 80 с., оправл. в полотно з витисками 2 кор. 20 с. На почтову пересилку долучити 45 сот.

6) **За козацьким хлїбом.** Оповіданє з давних часів. Ціна 70 сот., з пересилкою о 20 сот. більше.

7) **Войнаровський:** історична поема. Ціна 70 сот., з пересилкою о 20 сот. більше.

8) **Чекає нас велика річ:** історичні обракки. Ціна 50 с., з пересилкою о 20 сот. більше.

9) **З кривавого шляху Українських Січових Стрільців.** оповіданя і описи. Ціна 1 кор. 20 с., з пересилкою о 20 с. більше.

Книжки висилаємо тілки по отриманю готівки; на кредит і за посліплатою не висилаємо, в коміс не даємо.

Замовленя і гроші слати на адресу: Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

Дуже важне!

Хто хоче без учителя научити ся по німецьки, нехай замовить собі сейчас українсько-німецький

САМОУЧОК

укладу О. СОЛТИСА (3-ге виданє). Ціна 1 К 40 сот., з почтовою оплатою 1 К 60 сот. (10 штук 13 К 80 сот., 25 шт. 30 К 80 сот. вже оплачено). Висилає ся лиш за готівку. Замовленя і гроші прошу присилати на адресу: А. ОКПИШ, Львів ул. Кадецька ч. 4.

Увага: Сей Самоучок уложений після випробованого вже способу научаня! Важне і для учителів уділяючих початків німецької мови як також учеників і приготовляючих ся до вступних іспитів.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відповідає за ред.: Д-р Окдір Гадубець. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Окопуська 19.